

תפ"ח 14965/08/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אריאל ואגו - אב"ד תפח"ע 14965-08-20

כב' השופט אלון אינפלד

כב' השופט אריאל חזק

בעניין: מדינת ישראל

על ידי ב"כ עו"ד איילת קדוש - פמ"ד

המאשימה

נגד

פלוני (עציר)

על ידי ב"כ עו"ד ניל סיימון

הנאשם

גזר דין

כב' השופט א. אינפלד

כללי:

הנאשם, יליד 1971, הורשע על פי הודאתו בעבירות מין חמורות כלפי שלוש בנותיה של בת זוגו, בהתאם ל"כתב האישום המתוקן (בשנית)". הודאתו ניתנה במסגרת הסדר טיעון מסוג "עונש תקרה", אליו הגיעו הצדדים בעיצומה של עדות ראשונה המתלוננת, וזאת בהמשך להליך גישור שהתקיים לפני כב' הנשיאה ר. יפה-כץ. המחלוקת בין הצדדים היא אם בנסיבות העניין נכון להשית על הנאשם את עונש התקרה, 16 שנות מאסר, או שנכון יותר להשית עונש פחות מכך, כהצעת הסנגור.

כתב האישום והוראות החיקוק בהן הורשע הנאשם:

1. מעובדות החלק הכללי שבכתב האישום המתוקן, בהן הודה, עולה, כי הנאשם ניהל בעבר מערכת זוגית שנמשכה כ-15 שנים, במהלכה התגורר יחד עם בת זוגו ושלוש בנותיה (אשר למען השמירה על פרטיותן תכונה א' ב' וג'). א' נולדה בשנת 2003, ב' נולדה בשנת 2000 וג' היא ילידת 1998. המתלוננת אינן בנותיו הביולוגיות של הנאשם, אולם הנאשם גידל אותן מילדות ושימש להן כדמות אב. במועדים הרלוונטיים, בהיות המתלוננות עדיין נערות צעירות, ביצע הנאשם בכל אחת מהן מספר עבירות מין, במקומות שונים, תוך הפעלת לחץ ויצירת תלות רגשית, ושלא בהסכמתן החופשית.

2. על פי הודאת הנאשם באישום הראשון, המתייחס למעשיו במתלוננת א' (ילידת 2003), במהלך שנת 2019, עת הייתה א' כבת 15, היא סיפרה לנאשם על מערכת היחסים שהיא מנהלת עם החבר שלה, ואף שיתפה בכך שקיימה עמו יחסי מין. הנאשם בתגובה הוביל אותה לחדרה, הפשיטה מבגדיה

והפציר בה לקיים עמו יחסי מין, באומרו "כל מה שאני עושה בשבילך ועוזר לך", וכן ניסה לשכנעה במילים נוספות. אז הוציא הנאשם את איבר מינו, פיסק את רגלי המתלוננת ובעל אותה, בכך שהחדיר את איבר מינו לתוך איבר מינה, שלא מרצונה החופשי.

3. עוד הודה הנאשם, כי לאחר אירוע זה, במספר מועדים שאינם ידועים במדויק, עד לחודש יולי 2020, בעל את הנערה א' בכך שהחדיר את איבר מינו לאיבר מינה שלא בהסכמתה. זאת, ברכבו כאשר חנה במקומות שונים מחוץ לבית, ולעיתים בבית, כאשר אמה נוכחת בבית ונחה, בעקבות טיפול רפואי שקיבלה.

4. הנאשם אף הודה, כי נהג להפעיל על הנערה לחצים, על מנת שתתמצה לקיים עמו יחסי מין באמירות כגון "מה יקרה כשאמא שלך תדע" תוך ציון שמות הנערים עמם ניהלה קשרים, ובציינו כי האם תתאכזב ותתקעס עליה. כמו כן, איים הנאשם על המתלוננת א' שיעזוב את הבית. לעתים אמר כי אם תספר על מעשיו, התוצאה תהיה שהוא יישלח לכלא, אמה תמות והיא עצמה תישאר לבד.

5. בגין מעשיו המתוארים באישום זה הורשע הנאשם בביצוע **מספר עבירות מין במשפחה (אינוס קטינה), לפי סעיפים 351(א)+345(א)+(1)+(4) לחוק.**

6. **הנאשם הודה גם באישום השני, היינו במעשים שעשה למתלוננת ב' (ילידת 2000).** בחודש מאי 2014, בעת שהמתלוננת ב' הייתה בגיל 14 לערך, היא ניהלה קשר רומנטי עם בנו של הנאשם. הנאשם החל להתעניין בקשר זה, וקיים עמה שיחות בנושאים מיניים בכלל, ואודות יחסיה עם בנו בפרט. באותה תקופה, מספר פעמים בהן שהה עם המתלוננת ב' כשהם לבד, עת אמה הייתה מאושפזת, הפציר בה פעם אחר פעם לקיים עמו יחסי מין. לבקשתה, הבטיח לה הנאשם, כי יחדל מהתנהגותו כאשר היא תהיה עם בנו.

7. הנאשם הודה עוד כי לקח את המתלוננת ב' לחדר, השכיבה על המיטה, ביקש ממנה להוריד את תחתוניה ולבצע בו מין אוראלי ואמר לה כי הוא "ילמד אותה". הנערה סירבה לבקשתו. אז נטל הנאשם כדורי "ויאגרה", מרח שמן על איבר מינו החשוף ובעל אותה, בכך שהחדיר את איבר מינו לאיבר מינה, חרף בקשתה שיחדל.

8. עוד הודה הנאשם, כי החל משנת 2014 ועד הגיע המתלוננת ב' לגיל 17 לערך, בעל אותה מספר פעמים בהחדרת איבר מינו לאיבר מינה. המעשים נעשו ברכב כאשר הוא חונה במקומות שונים, או בבית כאשר אמה נוכחת בבית אך במנוחה לאחר טיפול רפואי. המעשים נעשו תחת איומים וסחיטה רגשית, באמירת הנאשם שהוא עומד לעזוב את אמה של ב', וכך ייהרסו חייה וחיי משפחתה.

9. בגין מעשיו אלה הורשע הנאשם **במספר עבירות מין במשפחה (אינוס קטינה) לפי סעיף 351(א)+345(א)+(1)+(4) לחוק.**

10. **ביחס לאישום השלישי, אודות המתלוננת ג' (ילידת 1998),** הודה הנאשם, כי בסוף שנת 2014, עת הייתה המתלוננת ג' כבת 16 וניהלה קשר עם בנו של הנאשם, החל הנאשם לתחקר אותה אודות קשר זה ובשאלה אם התקיים ביניהם קשר מיני. מספר ימים לאחר מכן, הציע הנאשם למתלוננת ג'

שיסעו יחד לקנות פיצה, והיא עלתה לרכבו. בשלב מסוים נסע הנאשם לחנייה ריקה מאדם, עצר את הרכב והניח את ידו על חזה המתלוננת.

11. הנאשם אמר לג' כי אינו יכול לעמוד בפיתוי, הוציא את איבר מינו ממכנסיו, אחז בראשה, והחל לדחוף אותו לכיוון איבר מינו. המתלוננת ג' ניסתה להתנגד למעשיו, אך הנאשם המשיך לומר לה "כפרה עלייך פעם אחת תגשימי לי את הפנטזיות...", והבטיח לה שאף אחד לא ידע עליה שום דבר בניגוד לרצונה. המתלוננת ג' אשר פעלה מתוך תחושת פחד, נענתה לדרישתו ומצצה את איבר מינו, תוך שהוא אחוז בראשה בחוזקה.

12. בתקופה לאחר מכן, ועד הגיעה של המתלוננת ג' לגיל 18, בעל אותה הנאשם במקומות שונים, בכך שהחדיר את איבר מינו לתוך איבר מינה. לשם כך השתמש הנאשם באיומים ובסחיטה רגשית, באומרו כי אם המתלוננת לא תגשים לו את הפנטזיות הוא יחשוף את סודותיה ויגרום סבל לאחיותיה ולאמה עד שתתאבד או תמות. אף המעשים האלה נעשו ברכבו של הנאשם, בחניה במקומות שונים, ולעיתים בבית כאשר האם נחה לאחר קבלת טיפול תרופתי.

13. בגין מעשיו אלה הורשע הנאשם במספר **עבירות מין במשפחה (אינוס קטינה) לפי סעיף 351(א)+345(1)+(4) לחוק, ובעבירת מין במשפחה (מעשה סדום בקטינה) לפי סעיף 351(א)+347(ב)+345(1)+(4) לחוק.**

מתווה הסדר הטיעון בין הצדדים

14. הסדר הטיעון בין הצדדים, הושג לאחר הליך גישור שהתנהל בפני כב' הנשיאה ר' יפה-כץ. למרות קיומה של ההצעה להסדר, הנאשם עמד תחילה על כפירתו באשמה. לפיכך, ביום הראשון לשמיעת הראיות, החלה להעיד המתלוננת ב' בחקירה ראשית. לאחר שהגיע שלב של עדותה בו המתלוננת ב' תיארה בפירוט מעשים מיניים מסוימים שעשה בה, ביקש הנאשם הפסקה. לאחר היוועצות עם סנגורו, החליט הנאשם לקבל את ההסדר שהוצע בעקבות הגישור, אשר עדיין הייתה "על השלחן". לאור ההסדר שהושג, הותר לנאשם לחזור בו מכפירתו, והוגש נגדו "כתב אישום מתוקן (בשנית)" עקב ההסדר והגישור. בעובדות הנקובות בכתב אישום זה, הודה הנאשם, כמפורט לעיל, וכך נחסך המשך עדותה של המתלוננת ב', נחסכו עדויות אחיותיה ונחסכה יתר שמיעת הראיות. בתגובתו לבית המשפט ובמסגרת אישור ההסדר, הבהיר הנאשם כי הבין את הפסול שבהתנהגותו כלפי המתלוננת, באשר הפעיל עליהן לחץ רגשי, שאינו מתאים לגילן ואינו ראוי. הנאשם אישר כי לחץ זה הוביל אותן לקיים עמו יחסי מין.

15. במסגרת עיקרי ההבנות לעניין הענישה בהסדר הטיעון, סוכם בין הצדדים, כי המאשימה תבקש להשית על הנאשם עונש של 16 שנות מאסר בפועל, ואילו ההגנה תטען לעונש כראות עיניה. הוסכם על הטלת עונש מאסר על תנאי, שיושת בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט. לא הושגה הסכמה באשר לרכיב הפיצוי ונקבע כי הצדדים יטענו לעניין זה.

16. הצדדים טענו לעניין העונש בו ביום, ולשם כך ויתרו הצדדים על תסקירי נפגעות ועל תסקיר אודות הנאשם. הרישום הפלילי של הנאשם הוגש עם הטיעון לעונש. בהתאם להסכמת הצדדים, הותר

למדינה להגיש מסמכים משלימים מטעמה, והותר לסנגור להשלים טיעונו בכתב, להגיש פסיקה לעניין העונש הראוי, ולהתייחס למסמכים. המסמכים מטעם המדינה הוגשו ביום 10.8.21, והיו למעשה "הצהרת נפגע" של שתיים מהנפגעות, עם מסמכים אודות טיפולים שעברו כל הנפגעות, בשילוב עם תיאור מצבן העדכני. הסנגור בתגובתו לא טען דבר ביחס למסמכים אלה, ולא הגיש פסיקה. עם זאת, הסנגור הגיש אסופת מסמכים ביחס למצבו הרפואי של הנאשם והדגיש שתי נקודות מתוך הטיעון המשפטי שלו, הכול כפי שיפורט בהמשך.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

17. כאמור, טיעוני ב"כ הצדדים נשמעו ביום עדותה של המתלוננת ב' הוא יום ההודעה על הסדר הטיעון. זאת, בנוכחות המתלוננת ב', בא כוחה מטעם הסיוע המשפטי, ואף אמה. **ב"כ המאשימה** הטעימה את נימוקי ההסדר אליו הגיעו הצדדים לאחר הליך הגישור, תוך שהיא מציינת כי ההסדר הינו על דעת המתלוננות. בראש השיקולים, הדגישה את טובתן הנפשית של המתלוננות והשקט הנפשי לו הן משוועות, כנימוק מרכזי להסדר הטיעון. ב"כ המאשימה ציינה, כי המשפט החל דווקא בשמיעת עדותה של המתלוננת ב', נוכח המצב הנפשי הקשה בו הייתה שרויה המתלוננת א', שהייתה קטינה בעת ביצוע המעשים. כך, שבעת שקילת ההסדר נעשה ניסיון למצוא את הדרך להביע את קולן של המתלוננות, מבלי להסב להן נזק נוסף על זה הקיים, או סבל נוסף על הסבל אותו הן חוות מידי יום ביומו, בעקבות הפגיעה הקשה בהן.

18. ב"כ המאשימה הפנתה בהקשר זה להנחיית פרקליט המדינה העוסקת בשיקולי הסדר טיעון בעבירות מין בקטינים בתוך המשפחה, המנחה לשקול, האם יש בניהול ההליך ובשלב הבאת הראיות כדי לגרום נזק נוסף לקורבן. על שאלה זו ביקשה ב"כ המאשימה להשיב בחיוב באשר לכל המתלוננות בתיק דנן, וביתר שאת ביחס למתלוננת א' ולמתלוננת ג', לגביהן קיימים מסמכים רפואיים המעידים על טיפולים ואשפוזים פסיכיאטריים. זאת, כאשר מצבן הנפשי הרעוע, הינו תוצאה ישירה מהפגיעה שחוו, בשילוב החשש להגיע לבית המשפט ולהעיד, הכל לאחר היוועצות עם גורמי הטיפול.

19. ב"כ המאשימה הודתה כי עונש בן 16 שנות מאסר אינו מגלם את הענישה הראויה לנאשם, נוכח הפגיעה בשלוש נפגעות. אולם, לטענת ב"כ המאשימה, הענישה המוסכמת מהווה שקלול ראוי בין הענישה הראויה לבין השאיפה לחסוך העדויות, ההתחשבות במצבן הנפשי של המתלוננות, הודאת הנאשם בעבירות והכרת הפסול שבמעשיו. הכרה, אשר נועדה להסיר מהמתלוננות את תחושות האשמה, שלא היו אמורות לשאת לכתחילה.

20. ב"כ המאשימה סבורה כי אין בנמצא נסיבות לקולא לעניין העונש, אשר בלאו הכי חורג מהענישה המקובלת בנסיבות אלה. כנסיבה לחומרה אזכרה את עברו הפלילי של הנאשם הכולל עבירת מין (ת/1). נוכח הנימוקים, עתרה ב"כ המאשימה לכבד ההסדר מחד גיסא, אך להטיל על הנאשם את מלוא העונש של 16 שנות מאסר בפועל מאידך גיסא. כן ביקשה להטיל מאסר על תנאי ופיצוי כספי לכל אחת מהמתלוננות, באופן שיקל עליהן את סבלן, ולו במעט.

21. **הסניגור** בטיעונו עמד על התהליך שהנאשם עבר, מהגשת כתב האישום ועד ההפנמה כי יש

במעשיו ניצול מזעזע של תלות המתלוננות בו. הסנגור הסביר כי הנאשם נכון היה להודות במעשים המיניים, אך התקשה להשלים עם תיאור מעשיו כניצול תלות, וכי אין לראות במתלוננות כמי שהסכימו למעשיו, נוכח מצבן. אולם, לאחר שהוסברה לו מהות העבירות והפסול בהתנהלותו, על ידי הסנגור, סנגורים נוספים מהסנגוריה הציבורית, ונשיאת בית המשפט כשופטת מגשרת, הסכים הנאשם להודות בעבירות. הסניגור הטעים, מבלי להקל ראש בחומרת העובדות, כי מדובר היה במערכת יחסים בעייתית ומורכבת מאוד, אך הנאשם כאדם בוגר היה אמור להבין את משמעות מעשיו, ולחדול מהם.

22. הסנגור ביקש לכבד את ההסדר, תוך הדגשה כי מדובר בענישה שהוסכמה במסגרת גישור אצל שופט, ולפיכך אינטרס ההסתמכות של הנאשם גבוה עוד יותר מאשר הסדר טיעון רגיל, ובית משפט יחרוג ממנו לעיתים נדירות עוד יותר, כעולה מהפסיקה.

23. לעניין העונש עצמו, הסניגור עתר להסתפק בעונש הפחות מ-16 שנות מאסר, והבטיח להציג פסיקה מתאימה. הסנגור טען, כי בהסדרי טיעון בהם הענישה עומדת בין עונש מקסימאלי, לגביו מתחייבת המאשימה, לבין טיעון חופשי של הנאשם לעונש, הרי שאין כוונה אוטומטית שיושת העונש המקסימאלי דווקא. שכן, יש לתת תוחלת לתקוות הנאשמים בהסדרים מסוג זה כי הענישה תהיה פחותה בכל זאת, אחרת אין טעם בקיום הסדרים מסוג זה.

24. באשר לעבר הפלילי, ציין הסנגור כי מדובר בעבר ישן מאוד, בעבירה שהתיישנה אף כי טרם נמחקה. לשיטת הסנגור, העבר הפלילי זניח, נוכח מכלול שיקולי הענישה. הסניגור ביקש לתת משקל מכריע לשיקול שעמד בבסיס ההסדר, החיסכון בעדויות המתלוננות שהן במצב נפשי קשה. משתי מתלוננות נחסכה כל העדות, ועדותה של המתלוננת ב' הופסקה בשלב התחלתי. כך, שנחסכה מרבית עדותה הראשית וכל חקירתה הנגדית.

25. לעניין צווים נלווים, הסנגור אישר כי לפי הפסיקה אין להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם בפסיקת הפיצוי. יחד עם זאת, הסנגור ציין כי הנאשם מעוניין להשתלב בכל טיפול רלוונטי שיוצע לו.

26. **הנאשם**, בדבריו לבית המשפט פתח דווקא בתיאור מצבו שלו. הנאשם ציין שהוא אדם בגיל 50, חולה סכרת וחסר שיניים, אשר הזניח את עצמו, ולמעשה, לדבריו, הגיע לקריסה גופנית. הנאשם טען, כי לא ביצע את מעשיו ממניע של רשעות, אלא מהיעדר הבנה שלו או של המתלוננות "הם רגשית ואני רגשית ומשכתי יותר לכיוון שלי וקרו דברים" אשר התגלגלו ככדור שלג. כן הזכיר אירוע אחד בו פסק ממעשיו, כאשר נאמר לו על ידי הנפגעת כי המעשה פוגע באמה של המתלוננת.

27. לאחר שהזכירו לנאשם את חומרת מעשיו, הוא ניסח את דבריו מעט אחרת. הנאשם ציין כי יתכן ובעבר חשב שמעשיו אינם נוראיים, וכיום הוא מבין כי לא כך הם פני הדברים. אם כי, מיד המשיך למעט בחומרת מעשיו באמרו "אתה יושב בבית, ופתאום באה מישהי ומחמיאה לך, וזה קרה גם הפוך". באשר לענישה בת 16 שנים טען הנאשם, כי מבחינתו זה כמו מאסר עולם, שכן אינו מאמין שייצא משם בחיים. הנאשם הפנה למחיר האישי ששילם בכך שלא היה בבר מצווה של בנו, והמחיר ששילם בכך בנו, אשר זקוק לעזרה.

28. **אמן של המתלוננות**, אמרה כמה דברים, ברשות בית המשפט. האם סיפרה על החיים

המשפחתיים עם הנאשם, אשר לדבריה, קיבל טיפול מסור, יחס של כבוד, לא רק במובן הפיזי של ישיבה בראש השולחן, אלא כבוד מהותי מצד כל בני המשפחה. האם בטאה אמונתה שהנאשם הבין את טיב מעשיו, שכן הם שוחחו על דברים דומים, כאשר עלו בחדשות. להבנתה, המעשים נעשו מתוך מודעות מחושבת וקרה, המתאימה לאופיו. האם חתמה את דבריה בכך שנותרה כיום עם שלוש בנות, שכל אחת מהן מטופלת פסיכיאטרית ופסיכולוגית, כולן "שבורות ומרוסקות". לשיטתה, השברים שהשאיר הנאשם מאחוריו הם "הדבר היחיד שצריך להסתכל עליו".

מסמכים נוספים לעונש שהוגשו מטעם הצדדים:

29. **ב"כ המאשימה** הפנתה לאסופת מסמכים שהוגשו לאחר הדיון, אודות מצב הנפשי של המתלוננת בעקבות הפגיעות שחוו. בגזר דין זה יש למעט בכתיבת פרטים ותיאורים רגישים, שנחשפו במסמכים אלה, למען שמירה על צנעת הפרט, ולהסתפק אך ורק בתמצות הדברים וברמז.

30. **מסיכום טיפול במסגרת "ענבל" אודות המתלוננת א',** עולה כי מתלוננת זו, שהיא היום בגבול בין הקטינות לבגירות, היא הצעירה מבין שלוש המתלוננות. א' הרשימה מאוד בחוכמתה ובחוזקה, והיא ניהלה אורח חיים תקין וחיובי למדי (לימודית וחברתית) טרם הפגיעה בה. כן עולה, כי הפגיעה המינית, ממי ששימש כדמות משמעותית בחייה, טלטלה אותה מאוד, חוללה קשיים רבים בעולמה הרגשי, העיבה על היכולת שלה לתת אמון ופגעה בתפקודה. מבלי לפרט כאן את השלכות הפגיעה בחיי היומיום שלה, ייאמר כי מצבה הרגשי מורכב וקשה מאוד, כשהיא נאלצת להתמודד במציאות של רמות כאב אינטנסיביות, חרדות וזעם. הודגש כי מעבר לפגיעה הישירה, יש משמעות לכך שנפגעו גם אחיותיה ונגרמה פגיעה עקיפה גם באם. שכן, כך נשללה ממנה סביבה משפחתית תומכת ועורף יציב, שיכולים היו לסייע בשיקום.

31. עורכת הסיכום התרשמה כי יידרש עוד תהליך ממושך של שנים בטיפול, על מנת שהמתלוננת תוכל לעבד את הפגיעה הטראומטית, וכדי לשקם את השלכותיה. כדבר אחרון חשוב לציין, כי עורכת הסיכום אף היא הביאה לידי ביטוי את החשש הכבד של המתלוננת ממתן עדות בבית המשפט, מחשיפת אירועי הפגיעה מול אנשים שאינה מכירה, ומחוויה של חודרנות ושיפוטיות. כן הועבר רצונה של המתלוננת להימנע, להתרחק ולהתנתק מכל פרט שקשור לעניין הפגיעה בה.

32. **הצהרת נפגעת עבירה** נכתבה על ידי **המתלוננת ב'** מדם לבה. לא יפורט כאן הסבל אותו מתארת המתלוננת, אך מילותיה זועקות את כאבה העמוק, ואת השבר בנפשה נוכח רסיסי חייה, שהתנפצו בשלב כה מוקדם וכה משמעותי בחייה. חשוב לציין חלק מנקודות השבר, בהן התחושה של ילדות שנהרסה, התובנה של משמעות הדברים המחלחלת לתודעתה לאט, התובנה שהיא אינה הנפגעת היחידה אלא המשפחה כולה, והעלבון הקשה שנבע מהכחשתו של הנאשם בחקירה. המתלוננת מספרת כיצד הרימה עצמה מתוך משאלת מוות, כדי לנסות להתמודד ולהשתקם. בין השאר לקחה על עצמה להעיד בבית המשפט, בידיעה שהמצב הנפשי של אחיותיה אינו מאפשר זאת. המתלוננת ב' עותרת לכבד את הסדר הטיעון, שכן זה היה הכלי לחסוך את עדויות אחיותיה ולקצר את סבלה שלה. עם זאת, במסגרת ההסדר, ביקשה כי יוטל "העונש הכי חמור שאפשר", אשר אפשר שיימצא בו מעט נחמה. שכן, שממילא "אין עונש שמתאים למעשים הנוראיים" אשר הנאשם "בחר לעשות בנו ולנו".

33. **הצהרת נפגעת** קצרה הוגשה גם על ידי **המתלוננת ג'**, והקשיים הקונקרטיים ממנה היא סובלת לא יפורטו כאן. המתלוננת ג' פותחת צוהר לקשיים העוצמתית שהיא חווה בחייה, כתוצאה מההתעללות הפיזית והנפשית ממי "שהחשבתי כאבא". המתלוננת מביעה את שאיפתה להתגבר על המכשולים שהתהוו בנפשה עקב הפגיעה, ולחזור לתפקד בחיי היום יום כאחד האדם. המתלוננת ג' משבחת את אחותה הצעירה (המתלוננת א'), על שאזרה עוז לחשוף את הפגיעה בה ובכך העניקה גם לה את האומץ לספר את סיפורה.

34. מפאת חסיונם של הדברים ורגישותם הרבה, הרי **שהמסמכים הרפואיים שהוגשו בעניין של המתלוננת ב' ו'ג'** (מהאישום השני והשלישי) המבטאים את ההשלכות הרגשיות, הרפואיות והנפשיות כתוצאה מהפגיעה בהן, לא יפורטו כאן. הדברים הכתובים בהם מדברים בעד עצמם, עומדים לפנינו, ונלקחים בחשבון בהערכה של עוצמת הנזק שנגרם ממעשי המשיב, כרכיב בהערכת מידת הפגיעה בערכים המוגנים.

35. כשבוע עובר למתן גזר הדין, **הגיש הסנגור מסמכים רפואיים, אודות מצב הנאשם**. המסמכים אינם מצולמים באופן שלם ומיטבי. אולם, ניתן להבין מהמסמכים כי בביטוח הלאומי נקבעה לנאשם נכות, תוך סיווג דרגת אי הכושר שלו על 65% לצמיחות. במסמכים הרפואיים מובאים קשיים רפואיים מגוונים, בחלקי גוף שונים, שלא יפורטו כאן מטעמי צנעת הפרט. יאמר רק כי נגרמים לו כאבים של ממש בחלקי גוף שונים, ופגיעות תפקודיות שונות במקביל. נראה כי עיקר הקשיים נובע מתוצאות מחלת הסכרת, שעוצמתה קשה והיא פוגעת בין השאר במערכת העצבים.

דין והכרעה :

הכללים לבחינת הסדרי טיעון:

36. הסדרי הטיעון הם חלק בלתי נפרד ממערכת המשפט והכלל הינו שבתי המשפט מכבדים הסדרי טיעון. בעת בחינת הסדר הטיעון על בית המשפט לבדוק אם התמורה שנתן הנאשם מצדיקה את ההקלה שקיבל, במסגרת "מבחן האיזון" הידוע (ראו ע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז (1) 577, (2002), החל גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, כעולה מע"פ 512/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (מיום 4.12.13), וראו הניתוח והפסיקה המובאת בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (מיום 30.4.17)).

37. עיקרו של מבחן זה הוא באיזון בין ההקלה בעונש, היינו "התמורה" לה יזכה הנאשם במסגרת ההסדר, לבין האינטרס הציבורי בקיום ההסדר, הבא בדמות הודאת הנאשם, החיסכון בזמן שיפוטי, וודאות התוצאה, הקלה בסבל העדים הנדרשים לעמוד על הדוכן, העלות לציבור של המשפט, וכל שיקול ציבורי אחר.

38. באשר לאופן יישום ההלכה בדבר הסדרי טיעון לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, ותפקידו של בית המשפט בקביעת מתחם ענישה, הרי, שהדעה העיקרית הינה שכאשר ברור ששיקולי ההסדר

מכריעים, ובמיוחד אם העונש המוסכם או חורג לגמרי מן המתחם, אין חובה לדקדק בקביעת מתחם ענישה מדויק (ראו ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 4.12.13), ע"פ 6943/16 גלקין נ' מדינת ישראל (28.1.18)). מה גם שיש קושי ממשי לדייק בקביעת מתחם, בהעדר טיעון אדוורסרי מפורט לעניין זה. לפיכך, במקרה זה בו הוצע עונש מוסכם על שני הצדדים, ובהעדר טיעון אדוורסרי מסודר אודות המתחם, יש להעריך את מתחם העונש הראוי בקווים מאוד כלליים. יוער שאף אחד מהצדדים לא הציג פסיקה לעונש. עם זאת, בית המשפט יושב בתוך עמו, ומודע היטב לסדרי הגודל של הענישה הנוהגת בעבירות מין במשפחה.

39. נוכח האמור לעיל, בהתאם למבחן האיזון יש לשקול את התמורה שניתנת לנאשם דן בהקלה בעונשו במסגרת הסדר הטיעון, כנגד האינטרס הציבורי העומד בבסיס ההסדר. ככל שהנאשם מיטיב עם האינטרס הציבורי, היינו כי התמורה שנותן הנאשם במסגרת ההסדר גדולה יותר, כך מוצדקת הקלה משמעותית יותר בעונשו, בהפחתה מהעונש ההולם את נסיבות המעשה, והראוי לעושה.

שקילת המעשה, העונש הראוי והעונש המוצע:

40. כתב האישום המתוקן, מתאר את המעשים המיוחסים לנאשם כלפי שלוש המתלוננות. המעשים חמורים עד מאוד. הנאשם פגע בכל אחת מהמתלוננות במספר עבירות מין בתוך המשפחה. הנאשם בעורמתו מצא אצל כל נערה ונערה את נקודות החולשה שלה. נקודות חולשה של דמויות חלשות, עליהן לחץ הנאשם ללא רחמים, כדי לסחוט טובות הנאה מיניות, מנערות הצעירות ממנו בעשרות שנים. נערות, בנות של אשתו, שאת חולשת מחלתה ניצל הנאשם בחלק מהמקרים, בהיותה נחה מתרופותיה בחדר הסמוך. נערות, שראו בנאשם דמות אבהית, מטיבה ותומכת, עליו נשענו הן ואמן.

41. אין צורך לחזור שוב על פרטי נקודות החולשה של כל נפגעת ונפגעת. אין צורך לחזור על פרטי המעשה המיני הפיזי שנעשה בגופה של כל נערה ונערה, אם אינוס, מעשה מגונה או מעשה סדום. אין צורך לחזור ולתאר את המצוקה והכאב של כל נשמה ונשמה. שהרי, כל אחת מהן היא עולם ומלואו. עולמות ומלואן, שנפצו על ידי הנאשם.

42. כן חשוב לחזור ולהדגיש את רוע לבבו וזדון מחשבתו של הנאשם, במניפולציה המרושעת שהפעיל. הנאשם שש לסיפוק של רגע, אך היה אדיש לנזק לצמיתות. קשה לתאר במילים את השבר והכאוס שיצרה הפגיעה בחיי הנפגעות, תוך ניצול האמון הבסיסי ביותר, אמון ילד בן משפחתו. כאבן של המתלוננות, זועק מאסופת המסמכים שהגישה המאשימה, שמפאת הזהירות המתחייבת, נרמז תוכן אך במשורה. זעקת הנפגעות מהדהדת גם מתוך דברי אמן, שנשאה דברים במעמד הטיעון לעונש, ותיארה את הריסוק שנגרם מהפרת אמון המשפחה כולה בנאשם, ואת השברים שאותם יש לאסוף. הזעקה נשמעת היטב, ומפלחת את הלב.

43. במישור הפורמאלי יאמר כי הנאשם פגע קשות בערכים המוגנים, בהם כבוד האדם המתבטא בפרטיותו וצניעותו; חירות הפרט, המתבטאת באוטונומיה של האדם על גופו; ההגנה על שלמות גופם ונפשם של קטינים בכלל, ובתוך ביתם ומשפחתם בפרט; זכות הילד והמתבגר להתפתחות נפשית ומינית תקינה; ההגנה על כל אדם מפני ניצול רגשי, ומיצירת תלות מכל סוג לשם אינטרס של אחר, ובמיוחד

לסיפוק יצריו המיניים; והגנה על קטינים מפני ניצול לרעה של האמון שהם רוחשים לבני משפחתם.

44. מכל מקום, בהערכת העונש הראוי, יש לקחת בחשבון את מדיניות הענישה הנוהגת, הצטברות העבירות, ריבוי המתלוננות וחומרת הנסיבות. בהן, הפגיעה בתוך התא המשפחתי, גילן הצעיר של המתלוננות, משך הזמן של הפגיעה, החזרה על הדברים מספר פעמים לכל נפגעת, בכמה מעשים וסיטואציות, הפעלת לחצים רגשיים וניצול מצבן לרעה.

45. לעניין הערכה של ריבוי העבירות והפעלת סעיף 40 יש להעיר הערה. במעשים רבים כלפי נפגע אחד, לאחר עצם ההחמרה בגין ריבוי המעשים, דרך המלך היא קביעת מתחם חופף, כאשר המעשים הנוספים מוסיפים עוד לענישה, אבל באופן הדרגתי ובהצטברות חלקית בדרך כלל, והכל בהתאם לנסיבות. אולם, כאשר מדובר בריבוי נפגעים, במיוחד בעבירות חמורות כגון גרימת נכות קשה, עבירות מין מהמדרג הקשה או רצח, הנטייה היא לצבור את עיקרה של הענישה, תוך מתן משקל כמעט מלא לסבלו של כל נפגע ונפגע.

46. לכן, מבלי לקבוע מסמרות נוכח ההסדר, יש לשער שהקצה העליון של המתחם, אשר יהלום את מעשיו של הנאשם, לגבי כל נפגעת בנפרד, גבוה מתקרת ההסדר, ואינו רחוק מהעונש המרבי למעשה אחד (היינו קרוב ל-20 שנה). אולם, בהערכת העונש ההולם הכולל, ביחס לפגיעה בשלוש הנפגעות כאחת, נראה כי הקצה התחתון של המתחם גבוה מתקרת ההסדר, ולמעשה גבוה אף מהעונש המרבי בחוק למעשה אחד. הקצה העליון גבוה לפחות פי שתיים מתקרת ההסדר, וכפי הנראה למעלה מכך.

47. אם כן, **הענישה המוצעת חורגת לקולה ממתחם העונש הראוי, במידה משמעותית.**

ההצדקה להקלה ומבחן האיזון

48. עתה יש לבחון, האם הסכמת הצדדים בנסיבות העניין להטיל עונש מצטבר שלא יעלה על 16 שנות מאסר בפועל, עומדת במבחן האיזון, או שמא הענישה המוצעת הינה כה קלה, עד לגבול כי אינה ראויה ואינה הולמת כלל ועיקר, בנסיבות העניין.

49. יודגש, כי הצדדים עמדו על שיקולים כבדי משקל העומדים ביסוד ההסדר. הקושי של כל המתלוננות, לבוא ולהשמיע קולן על דוכן העדים, והחשש של העדר יכולת בכלל של שתיים מהן, בא לידי ביטוי בטיעוני ב"כ המאשימה. לחשש זה בסיס אובייקטיבי במסמכים שהוגשו, ואף בהצהרת המתלוננת ב', בהסבירה את הסכמתה להסדר הטיעון. יש לקחת בחשבון כי קושי להעיד עלול במקרה קיצון לסכל בכלל עדות והרשעה, ובמקרה פחות קיצוני לסכן את איכות העדות ולסכן את הרשעה עצמה. זהו שיקול לגיטימי ונכון של התביעה, כאשר היא מאמינה באשמתו של נאשם ושוקלת הסדר טיעון. קושי בראיות הוא השיקול הקלאסי המובא בהלכות שפורטו לעיל, כשיקול המצדיק הסדר. הסיכון כי העדות תגרום נזק נפשי נוסף היה חשש מוחשי ביותר בתיק זה, כעולה מהתיעוד הרפואי. יתרה מכך, האינטרס של הנפגעות לסיים את "עינוי הדין" הכרוך באי הוודאות בתוצאות ההליך, והרצון גם מצדן לביטחון במיצוי עצם הדין, אף אם לא מיצוי עומק הדין והעונש, הוא אינטרס חשוב ביותר.

50. כאמור, המתלוננות, שהינן העדות המרכזיות בתיק, התקשו מאוד להעיד נגד הנאשם בבית המשפט. רק המתלוננת ב', שמצבה אפשר לה להעיד בכלל, על כל הקושי והסבל הכרוך בכך, נטלה על עצמה להעיד ראשונה. משמע, במסגרת הסדר הטיעון, המאשימה "קנתה" חיסכון בהעדת המתלוננות, ו"קנתה" את שלוותן המתבקשת בנסיבות העניין. התמורה היא ענישה מקלה, יחסית למעשים, אך בכל זאת הוסכם על ענישה שיש בה ממש. כך, "קנתה" המאשימה גם את הרחקתו של אדם מסוכן מהחברה, לתקופה שהיא בכל זאת משמעותית, ואת ההסכמה כי יוטל עליו מאסר על תנאי לתקופה שיקבע בית המשפט, המאפשרת לבוא עמו חשבון אם יישנו מעשים דומים בעתיד. אם כן, **במסגרת "מבחן האיזון" יש לקבוע שהתמורה שקיבל הציבור היא משמעותית, ומשקפת את האינטרס הציבורי. משמע, האינטרס הציבורי מצדיק את המחיר שמשלמת הפרקליטות, בהסכמתה לענישה שהיא קלה בהרבה מהראוי למעשה.**

51. עוד יצוין, כי הפסיקה אף קבעה כי הסדר טיעון אליו מגיעים הצדדים לאחר גישור באמצעות שופט בעל משקל מיוחד הוא, נוכח אינטרס ההסתמכות המוגבר של הנאשם, ולא בנקל יתערב בו בית המשפט (ע"פ 1454/15 פלוני ופלוני נ' מדינת ישראל (10.8.15)).

52. עוד יש לקחת בחשבון את עמדת הנפגעות בתיק זה. עמדת נפגע עבירה קונה אחיזה משמעותית יותר ויותר בהליך הפלילי. בדרך כלל נפגעים מבקשים למצות הדין עם הפוגע. אולם, כאשר לנפגע יש עמדה אחרת, ראוייה אף היא להישמע. הנפגעות אינן מרחמות על הנאשם, ואינן סולחות. המתלוננת ב' הבהירה מפורשות כי היא עומדת אחר הסכמתה להסדר הטיעון, משום התמורה שניתנה לה ולאחיותיה, בדמות החיסכון בעדותן, על כל הסבל הכרוך בכך. עמדת נפגעים לא תכריע לבדה מול שיקולים כבדי משקל, כצדק לנאשם, עקרון ההלימה או אינטרס משמעותי של הציבור. אולם, בכל זאת יש לעמדה משקל בין מכלול השיקולים. בשים לב לכך שהבקשה לכבד את ההסדר עולה בקנה אחד עם עמדת הצדדים, בוודאי שיש לשמוע את קול המתלוננת גם בעניין זה.

53. המסקנה היא אפוא שהסדר הטיעון עומד במבחן האיזון. שקולי המדינה ראויים. התמורה שקיבלה התביעה, בדמות וודאות ההרשעה וחסכון עדות המתלוננות, מגלמת אינטרס ציבורי השקול לפער בין הענישה המוצעת לענישה הראויה. לפיכך, **למרות שהענישה קלה במידה משמעותית מהענישה הראויה - יש לכבד את הסדר הטיעון.** עתה יש לבחון אם יש מקום להקל עוד, ולהסתפק בעונש הנמוך מהתקרה, כעתירת הסנגור.

הקלה גם מתקרת ההסדר?

54. כאמור, הסנגור עותר להקל עוד עם הנאשם. לא רק לכבד את ההסדר, אלא לקבוע עונש שהוא פחות מהתקרה. טענות הסנגור הם בשלשה ראשים. הטענה האחת, כי הענישה בעבירות מסוג זה לא בהכרח צריכה להיות כה חמורה, וטענה זו נדחתה, כאמור לעיל, ואין צורך לדון בה עוד. הטענה השנייה, שיש אינטרס מערכתי שהסדר טיעון בו נקבע טווח או תקרה לא יהא משמעו תמיד עונש ברף העליון, גם במקרים בהם מוסכם על תקרת ענישה שהיא מתחת למתחם העונש הראוי, אחרת אין טעם בקיום הסדרים מסוג זה. הטענה השלישית היא כי נסיבותיו האישיות של הנאשם דן אינן מצדיקות החמרה בעונשו אלא הקלה.

55. לעניין הטענה השנייה, האינטרס המערכתי להקל על נאשם בהסדר טיעון "לפנים משורת ההסדר", היינו להטיל עליו פחות מהתקרה או הקצה העליון של טווח הענישה המוסכם, הוא אינטרס ראוי. עם זאת, דווקא בעבירות חמורות, הנטייה של בתי המשפט תהיה כן לדבוק ברף העליון של טווח ההסכמה, בלשוננו של השופט זילברטל "לעניין זה ראיתי לנכון להעיר כי ככלל נכון לאמץ את הגבול העליון שבטווח המוסכם למקרים חמורים במיוחד, שכן ניתן להניח שכאשר מוצג הסדר הכולל טווח ענישה גם התביעה מניחה שאימוץ הרף העליון לא ייעשה כדבר שבשגרה" (ע"פ 5643/14 **עיסא נ' מדינת ישראל** (23.6.15)). עם זאת, גם הרף העליון הוא חלק מהטווח המוסכם, ואל לבית המשפט להימנע מלהגיע אליו במקרים המתאימים (ראו ע"פ 2556/17 **חנניאייב נ' מדינת ישראל** (8.8.18)). ככל שהטווח המוסכם רחוק מהענישה הראויה, לאחר בחינת מתחם העונש הראוי והענישה האינדיווידואלית הראויה לנאשם, כך תהיה הנטייה יותר להטיל את הקצה העליון של הטווח המוסכם.

56. עיון **בנסיבותיו של הנאשם**, הנסיבות "שאינן קשורות לביצוע העבירה", מלמד כי אילו נגזר דינו על פי כללי הבניית הענישה, ברוח סעיף 40יא לחוק העונשין, לא היה הנאשם בנסיבותיו זכאי לענישה המגיעה קרוב לקצה התחתון של מתחם העונש הראוי, אלא גבוה בהרבה מכך. משמע, העונש היה גבוה בהרבה מתקרת הענישה המוצעת בהסדר. יחד עם זאת, יש להדגיש גם כי העונש גם לא היה מגיע למחצית העליון של מתחם הענישה.

57. ראשית, יש לקחת בחשבון את **מצבו הרפואי** של הנאשם. סובייקטיבית, הנאשם הסביר שהוא חולה, ומרגיש כי למעשה הזקין טרם זמנו, כך שהוא סובל ממגוון של קשיים רפואיים המאפיינים גיל מבוגר יותר, בהם סכרת ואבדן שיניים. כך, שתחושתו (הסובייקטיבית לפחות) היא שגופו "קורס", וכי אם יידון ל-16 שנות מאסר "לא אצא משם חי", לדבריו, ולכן זהו למעשה "מאסר עולם", כלשונו. תחושתו הסובייקטיבית של הנאשם מחוזקת במסמכים הרפואיים שהגיש. אמנם, צילומי המסמכים אינם באיכות טובה, והמסמכים אינם שלמים. אולם, ניתן ללמוד על השפעה מזיקה ביותר של מחלת הסוכרת ממנה סובל הנאשם. מחלה, הגורמת לו לכאבים רבים, ופגיעות תפקודיות שונות ומגוונות, עד כדי נכות ודרגת אי כושר של 65% לצמיתות, שנקבעו לו בקיץ 2019. יש בהחלט משקל לעניין זה, אך לא משקל מכריע. זאת, הן משום שאין מדובר במי שלא יכול לקבל טיפול ראוי בכלא, והן בשים לב לכך שהעבירות המשיכו להתבצע על ידי הנאשם עד לפני כשנה. משמע, העבירות בוצעו גם בעת מחלת הנאשם.

58. הנאשם ביקש גם לקחת בחשבון כי המתלוננות ואימן אינן משפחתו היחידה, וכי במאסרו הוא יחסר לבני משפחתו האחרים. הנאשם הזכיר **שיש לו ילדים נוספים**, בהם בן בגיל בר מצווה, הזקוק לנוכחות של אביו, ובמיוחד לאחר שהנאשם לא נכח באירוע בר המצווה עקב מעצרו. יש לדברים אלה משקל, אך לא משקל רב במיוחד. שכן, סבל המשפחה הוא לעולם חלק אינטגרלי ממאסר ממושך, שהוא העונש הרגיל לעבירות מין מהסוג החמור. בהעדר ראיה ישירה לנסיבות הומניטריות חריגות במיוחד, אין להפריז במשקל של שיקול זה.

59. לצד החומרה, יש משקל מסוים **לעברו הפלילי**. טוען הסנגור כי אין לדבר כל משקל, בשים לב לכך שמדובר במעשים משנות ה-90. הטענה נכונה לגבי שני הרישומים הראשונים, העדר מהשירות הצבאי ועבירת רכוש קלה בגינה נשפט לפני כמעט 30 שנה. אולם, לא כך הוא ביחס לעבירה השלישית - עבירת המין.

60. אמנם, אף לעניין עבירת המין, מדובר בעבירה ישנה בהחלט, בתיק פלילי שנפתח לפני למעלה מעשרים שנה. אולם, מדובר בתיק שיש לו משקל, לא גדול אבל ממשי. זאת, משני נימוקים. הנימוק הראשון הוא שמדובר בהרשעה בעבירות שבכותרתן **דומות למדי לעבירות דנן**, "מעשה סדום בכוח", "בעילה בכוח" וכן "סחיטה באיומים". בשים לב לחומרת העבירות, ובשים לב לכך שגם כאן מדובר בעבירות אינוס ומעשי סדום, אשר נעשו בדרך של לחץ רגשי הקרוב לסחיטה, אין להתעלם מכך שהנאשם כבר עמד לדין על מעשים דומים בעבר, ונראה כי לא למד לקחו. נימוק נוסף הוא **שחלוף הזמן אינו רב כפי שנדמה**. שכן, המעשים באישום השלישי החלו בשנת 2014, היינו רק כעשור מאז עמד הנאשם לפני בית המשפט העליון בדיון בערעור על פסק דינו של בית המשפט זה שהרשיעו בעבירות מין חמורות וסחיטה. אמנם, גם עשר שנים הם זמן משמעותי. אולם, כאשר הנאשם ביצע את מעשיו במתלוננת ג', צל ההליך הקודם צריך היה לשמש לו כאות אזהרה. יתרה מכך, **כאשר מדובר בעבירות מתמשכות בכלל, ועבירות מרובות נפגעים בפרט, המשקל שניתן להעדר עבר פלילי הוא נמוך**. אם כן, נוכח חלוף הזמן לא ניתן לומר שעברו הפלילי של הנאשם מכביד, אך אין לומר כי מדובר במי שעברו נקי, או קרוב לכך.

61. הנאשם הודה במעשיו. למשמע דברי הנאשם בשלב הטיועונים לעונש, ולמעשה כבר קודם בעת שמיעת הודייתו לקראת הכרעת הדין, לא התקבל הרושם שהנאשם מפנים את היקף הנזקים שגרם, ובוודאי שלא נרשמה מודעות למידת אשמו ורוע מעשיו. בדבריו לפני גזר הדין, היה הנאשם מרוכז בסבלו שלו, ולא זכר להתייחס לסבל הקרבנות אלא לאחר שהזכירו לו. יודגש כי **הודאת הנאשם בעצם ביצוע המעשים חשובה כשלעצמה**, ויש לה משקל לא מבוטל, נוכח ההכרה באמת אשר בגרסת המתלוננות, וסיום המשפט, כאמור לעיל. אולם **לא נראה שהודאת הנאשם ביטאה חרטה פנימית** או הכאה על חטא של ממש. לכן "נטילת האחריות", כמובנה בסעיף 40יא(4) לחוק העונשין, חלקית ביותר.

62. נראה כי השיקולים המפורטים לעיל, מצב הרפואי והמשפחתי מחד גיסא, לעומת עבר פלילי רחוק והודיה נעדרת חרטה מאידך גיסא, מאזנים זה את זה. אם כי, נוכח המסמכים הרפואיים שהוגשו, יש מקום ליתן משקל ממשי למצב הרפואי, למרות שהמעשים נעשו גם בהיות הנאשם חולה. מעבר לשיקולים האמורים, יש שני שיקולים נוספים, שאינם שיקולים מובהקים לחומרה, אך יש בהם כדי לגרוע במידה מסוימת ממשקל השיקולים לקולה, שעמדו בבסיס ההסדר.

63. יש לקחת בחשבון את עמדת נפגע העבירה. אמנם, למרות הזכות להביע עמדה בפני התביעה על הסדר טיעון (סעיף 17 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א - 2001), **אין לנפגע עבירה זכות לטעון לעונש באופן ישיר בבית המשפט. אולם, כחלק משמיעת כאבו של הנפגע, גם עמדתו לעניין העונש נשמעת ומקבלת משקל** (תפ"ח 28585-08-19 מדינת ישראל נ' פלוני (3.8.20) (טרם פורסם), תפ"ח 24962-06-18 מדינת ישראל נ' אלטורי (13.7.20) (פורסם במאגרים)), עמדת נפגע לא תכריע שיקולים משפטיים מובהקים הנוגעים לחומרת עונש או לקולה. אולם, במסגרת שיקול הדעת הנתון לבית המשפט, יש לעמדת הנפגע משקל מצטבר, שכן הפגיעה בו היא הבסיס לכל המשפט, ואין להתעלם מזעקתו על הפגיעה או ממחילתו לפוגע. בענייננו, הנפגעת ב' שגם התייצבה בבית המשפט, הביעה את עמדתה לעניין העונש. כאמור לעיל, היא לא הביעה התנגדות להסדר, כדי לחסוך את המשך עדותה, את עדויות אחיותיה ולהבטיח את הרשעת הנאשם. יחד עם זאת ציינה בהצהרתה כי "אין עונש שמתאים למעשים הנוראיים שהאיש עשה בחר לעשות בנו ולנו, אבל לפחות הידיעה שהוא יקבל את

העונש הכי חמור שאפשר, אולי קצת מנחמת". שאיפה זו לנחם את הנפגעות, וכך להקל עליהן, ולו במקצת, מהווה שיקול לגיטימי וראוי להחמיר בעונשו של הפוגע, ולו במקצת וכשיקול משני במסגרת השיקולים שבתוך מתחם העונש הראוי. זאת, בשים לב להוראות סעיף 40(ב) לחוק העונשין, ובהיקש והשראה מסעיף 40(א) ומסעיף 40(5) לחוק. בוודאי שיש בכך שיקול שלא להקל בתוך טווח שהוסכם בהסדר טיעון, שהוא כולו מחוץ למתחם העונש הראוי.

64. יש שיקול נוסף, שלא להקל עוד עם הנאשם. כאמור לעיל, ניתן המשקל המלא לחסכון בעדות המתלוננות, כבסיס להחלטה לכבד את הסדר הטיעון. אולם, יש לקחת בחשבון שלמרות מספר הליכי גישור לפני הנשיאה, עד יום המשפט הנאשם לא הודה. המתלוננת א' והמתלוננת ג' לא היו במצב נפשי שאפשר להן להעיד. לכן, המתלוננת ב' נאלצה לקחת על כתפיה הצעירות את האחריות לעצמה, לאחיותיה ולחברה הישראלית בכלל, ולהעיד נגד הנאשם אודות רוע מעלליו. אמנם, העדות נעצרה בטרם נשמעה מחצית החקירה הראשית, ונחסכה כל החקירה הנגדית. אולם, **עדות המתלוננת ב' לא נחסכה במלואה**. לא נחסכו ההתרגשות והלחץ לפני הדיון, ההכנה, ועצם הצורך להתייצב על דוכן העדים ולהתחיל בסיפור הקשה, לרבות תיאור של מקצת המעשים המיניים הקשים שנעשו בגופה.

65. הכלל הוא שאין מחמירים עם הנאשם בשל כך שניהל את משפטו (סעיף 40(6) סיפא לחוק העונשין). אולם, כאשר מעריכים את התמורה שנותן הנאשם בחסכון בעדויות הנפגעות, יש לזכור שתמורה זו לא ניתנה במלואה. הנאשם אמנם נתן די כדי להצדיק את כיבוד הסדר הטיעון. אולם, כאשר צריך להחליט אם לנהוג בנאשם לפני משורת הדין, ולהטיל עליו עונש קל, הרחוק עוד יותר מהעונש לו הוא ראוי, מעבר למתחייב בהסדר הטיעון, יש לקחת בחשבון כי החלטתו המאוחרת לקבל את ההסדר לא חסכה חלק מהסבל שניתן היה לחסוך. משום כך, אין להקל עם הנאשם במקום שניתן היה אולי, להקל עליו מעט יותר.

66. **סיכום שאלת ההקלה** מעבר למתחייב בהסדר, והשיקולים הכרוכים בכך, מביא למסקנה שאין להקל עוד. ככלל בעונשי "תקרה" או "טווח", יש לבחון אם נכון להשית עונש שהוא פחות מתקרה, לא רק כאשר מידת האשם מאפשרת זאת, אלא גם במקרים בהם הענישה רחוקה מלשקף את מידת האשם והעונש הראוי. זאת, כדי ליתן תוחלת לנאשמים המתקשרים בהסדרים מסוג זה, ומשמעות אמת לטווח הענישה האפשרי המוסכם. לפי הפסיקה, הכלל הוא שככל שהעבירות חמורות יותר ייטה בית המשפט להטיל דווקא את הענישה המרבית על פי הטווח המוסכם. למרות חומרת העבירות, נסיבותיו הרפואיות המשמעותיות של הנאשם דנן יכולות היו להביא להקלה נוספת כזו, כבקשת הסנגור. אולם, נוכח העבר הפלילי המסוים, נוכח עמדת הנפגעות (במרכזן הנפגעת ב'), ובמיוחד בשים לב לכך שהתמורה שנתן הנאשם בחסכון עדות המתלוננות לא הייתה מלאה, **לא יהיה זה נכון להתחשב בנאשם עוד לפני משורת הדין של ההסדר, ונכון יהיה להשית הענישה המרבית על פי ההסדר**.

סיכום, רכיבי ענישה נוספים ותוצאה

67. הנאשם הפר את אמון שלשת בנותיה של בת זוגו, והפר את אמון אמן. בלחץ רגשי ומניפולטיבי, עשה הנאשם מעשים מיניים חמורים, שלא ייעשו, לשלוש הנערות בגיל ההתבגרות. העבירות החמורות בוצעו בגופה של כל נערה מספר פעמים, בדרכים שונות, במקומות שונים ובזמנים שונים.

הנאשם רצה לספק את יצריו הגופניים הרגועים, ובאדישותו לגורלן, גרם לתוצאות איומות בנפש הנערות, הניכרות לאורך שנים.

68. מבלי לשרטט מפת ענישה מדויקת, יש לקבוע **שהענישה הראויה לנאשם, נוכח נסיבות המעשה והעושה, גבוהה בהרבה מתקרת הסדר הטיעון**. עם זאת, בשים לב לתמורה שהתבטאה בעיקר בחיסכון בעדויות המתלוננות, המגשים את רצונן ואת האינטרס הציבורי בהבטחת ההרשעה, ובשים לב לכך שמדובר בכל זאת בענישה שיש בה ממש, **יש לקבוע כי ההסדר עומד במבחן האיזון ויש לכבדו**.

69. השאלה אם נכון להקל עם הנאשם לפני משורת העונש המרבי המתאפשר בהסדר, למרות המרחק של "תקרת הענישה" המוסכמת מהעונש הראוי, נענתה בשלילה. אמנם, לפי הפסיקה יש להביא לכך שלא בכל הסדר עם טווח או תקרה יוטל עונש התקרה. למרות הנטייה שלא להקל בעבירות חמורות, ייתכן שמצבו הרפואי של הנאשם יכול היה להביא להקלה כלשהי, אלמלא השיקולים הנגדיים. אולם, נוכח העבר הפלילי, עמדת הנפגעות, ובעיקר העובדה שהתמורה שניתנה לא הייתה מלאה במובן זה שהמתלוננת ב' בכל זאת החלה להעיד, **אין מקום להתחשב בנאשם מעבר למתחייב מהסדר הטיעון**. שכן גם כך הענישה קלה יחסית לחומרת מעשיו.

70. יש להשית על הנאשם **מאסר על תנאי**, לשם הרתעה אישית, שלא יבצע עבירות נוספות לכשישתחרר בבוא העת, ובהתאם להסדר הטיעון. הדבר מתחייב במיוחד בשים לב לכך שעצם השפיטה בעבר לא הרתיעה אותו מביצוע העבירות הנוכחיות. עם זאת, אין להפריז בחומרת הענישה המותנית, נוכח אורך המאסר בפועל ואפשרות כי ההפעלה תעשה בעוד שנים רבות, כאשר הנסיבות ישתנו עד מאוד.

71. נכון לפסוק **פיצוי ראוי לנפגעות**. במקרה זה, הוכח שנגרם להן נזק רחב, לפי המסמכים הרפואיים, עדות האם והצהרת הנפגעות. אמנם, הדברים לא נמדדו והוערכו כבתיק נזיקין, אך גם הפיצוי בתיק הפלילי אינו אלא חלקי וראשוני. הנתונים מלמדים שמתחייב פיצוי משמעותי, כדי לסייע במימון הטיפול במתלוננות ובנזקים שנגרמו להן. יתרה מכך, עצם הענקת הפיצוי, מהווה הכרה בפגיעה שטלטה את חייהן של הנפגעות. ראוי שהנאשם יישא באחריות לא רק בתשלום חובו לחברה באבדן חירותו, אלא גם בפיצוי ממוני לנפגעות והכרה ישירה בסבלן. לפי הפסיקה, אין מקום להתחשב ביכולת הכלכלית של הנאשם בעת הערכת גובה הפיצוי, אלא רק בהקשר לאופן תשלומו, ואף זאת בזהירות שלא לפגוע בזכות הנפגעות.

התוצאה

מהנימוקים שפורטו לעיל, אציע לחברי לגזור על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. 16 שנות מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.

ב. מאסר על תנאי בן שנה אחת, אשר יופעל אם, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהכלא, יעבור הנאשם עבירת מין מסוג פשע.

ג. הנאשם יפצה כל אחת משלוש המתלוננות בסך 100,000 ₪, בסך הכל 300,000 ₪. עשירית מהסכום תשולם תוך חודשיים, והיתרה תשולם תוך שנה מהיום.

אלון אינפלד, שופט

השופט א. ואגו, ס. נשיאה - אב"ד

אני מסכים.

אריאל ואגו, סגן
הנשיאה

השופט א. חזק

אני מסכים.

אריאל חזק, שופט

אשר על כן, הוחלט כאמור בחוות דעתו של כב' השופט א. אינפלד.

זכות ערעור כחוק לבית המשפט העליון.

ניתן היום, ח' חשוון תשפ"ב, 14 אוקטובר 2021, במעמד הצדדים ובאי-כוחם.

אריאל ואגו, סגן הנשיאה, אב"ד
אלון אינפלד, שופט
אריאל חזק, שופט